

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/178/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011997
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011997.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného I. B., nar. XX.XX.XXXX v P., V., trvale bytom L. XXXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.12.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 25.09.2019, sp. zn. 9T/27/2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.02.2020, sp. zn. 3To/4/2020,
- trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 21.10.2020, sp. zn. 31T/128/2020, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 29.09.2021 podal odsúdený I. B., nar. XX.XX.XXXX, návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 26 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 25.09.2019, sp. zn. 9T/27/2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.02.2020, sp. zn. 3To/4/2020 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 21.10.2020, sp. zn. 31T/128/2020 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona.

Odsúdený vo svojom návrhu uviedol, že si počas výkonu trestu uvedomil protiprávnosť svojho konania, všetky svoje minulé skutky ľutuje, v budúcnosti sa chce venovať len svojej družke a deťom a predovšetkým už nechce páchať trestnú činnosť a dostať sa do výkonu trestu, pretože život bez rodiny je pre neho najväčším trestom. Má zato, že spĺňa všetky zákonom stanovené podmienky na podmiennečné prepustenie na základe čoho podal predmetný návrh.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené tieto listinné dôkazy: hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, skrátený výpis odsúdeného, odpis registra trestov, rozhodnutia Okresného súdu Galanta sp. zn. 6T/64/2019, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 9T/27/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/4/2020, trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/128/2020, list R. E. a jej čestné prehlásenie, pripojený spis Okresného súdu Trnava sp. zn. 15PP/63/2018.

Z hodnotenia odsúdeného vypracovaného riaditeľom ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 22.11.2021 súd zistil, že odsúdený bol dňa 24.03.2020 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad

Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel špecializovaného zaobchádzania, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie počas pobytu v predchádzajúcom ústave nie je v dostupnej dokumentácii bližšie hodnotené, pracovne zaradený nebol, disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo na primeranej úrovni, v pedagogickej dokumentácii má zaevidované štyri nedostatky, ktoré sa týkali porušovania ústavného poriadku a to tým, že nadväzoval nepovolené kontakty s inými odsúdenými, fajčil na nevyhradených miestach a mal neporiadok vo veciach. Osobnú hygienu dodržiava, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva, časový rozvrh dňa dodržiava, funkciou z radou odsúdených nebol poverený. Disciplinárne potrestaný nebol, disciplinárne odmenený bol jedenkrát pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, nebol pracovne zaradený z dôvodu obmedzených pracovných príležitostí a zaradenia na oddiele špecializovaného zaobchádzania. Vykonáva činnosti zamerané na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločenských priestorov ústavu. Kontakt formou korešpondencie, návštev a telefonovaním udržiava s družkou, po skončení výkonu trestu odňatia slobody sa plánuje vrátiť bývať k družke. V zaobchádzaní sú uplatňované terapeutické a liečebno-pedagogické metódy zamerané na zvládanie zvýšenej záťaže, vedenie k samostatnosti a k zvládaniu záťažových situácií, tenzie, spoločensky nezávadným spôsobom. V rámci individuálnych pohovorov sa zameriavalo na posilnenie sebadôvery a sebavedomia, odbúranie rezignovaného a pasívneho postoja k svojmu životu. V súčasnosti čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania, jeho resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil ho podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia dňa 05.07.2021, odsúdený súdne trestaný 7 krát a vykonané TOS 3 krát.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ vrátane spomenutého odsúdenia 8-krát súdne trestaný.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 15PP/63/2018 vyplýva, že odsúdený bol dňa 12.11.2018 podmiennečne prepustený a bola mu uložená skúšobná doba v trvaní 36 mesiacov.

Z listu R. E. a jej čestného prehlásenia vyplýva, že osoba R. E., družka odsúdeného, si želá, aby bol odsúdený prepustený, ľúbi ho, stará sa o neho, a nepožadovala od neho žiadne výživné na ich tri maloleté deti.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedla, že s poukazom na povahu spáchaného trestného činu ako aj odpis registra trestov odsúdeného z ktorého vyplýva, že bol osemkrát právoplatne odsúdený a v minulosti mu už bola daná možnosť nápravy prostredníctvom podmiennečného prepustenia má zato, že odsúdený nespĺnil materiálnu podmienku pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a preto navrhla jeho návrh zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu, ľutuje čo spáchal a sľubuje, že povedie riadny život. V rámci konečného návrhu uviedol, že chce ísť domov k svojej rodine, starať sa o ňu a zamestnať sa.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

- a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
- b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
- c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 05.07.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o návrhu odsúdeného dňa 06.12.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, podľa ktorého sa v jeho správaní opakovane vyskytli nedostatky týkajúce sa porušovania ústavného poriadku nadväzovaním nepovolených kontaktov

s inými odsúdenými, fajčil na nevyhradených miestach a mal neporiadok vo veciach. Odsúdený za doterajší výkon trestu (1,5 roka) získal len jednu disciplinárnu odmenu. Súd je toho názoru, že vo všeobecnosti nedostatky správania vo výkone trestu nemusia byť prekážkou pre konštatovanie polepšenia sa, avšak musí ísť buď o ojedinelé a výnimočné nedostatky správania sa menej závažného charakteru, alebo o nedostatky, od ktorých spáchania uplynula dlhá doba, z ktorej vyplýva skutočná a dlhodobá zmena správania sa odsúdeného. V prejednávanej veci k tomuto nedošlo, pričom súd na správanie odsúdeného nazerá prísnejšie z dôvodu, že odsúdený už bol opakovane vo výkone nepodmienečných trestov odňatia slobody a teda už má skúsenosť s výkonom trestu a musí si byť vedomý fungovania v podmienkach výkonu trestu, a preto na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie a preto prvú materiálnu podmienku nespĺnil.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Pretože nie je splnená prvá materiálna podmienka, z povahy veci nemôže byť splnená ani druhá materiálna podmienka. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom predovšetkým na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 8 záznamom v registri trestov pričom v piatich prípadoch sa jednalo o nepodmienečné tresty odňatia slobody. V jednom z nich, konkrétne v odsúdení Okresného súdu Galanta vedeného v registri trestov pod sp. zn. 1T/13/1991, mu bol ešte ako mladistvému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 15 mesiacov, z výkonu ktorého bol podmiennečne prepustený, a aj napriek tejto skutočnosti pokračoval v páchaní trestnej činnosti, na základe čoho možno jednoznačne konštatovať, že odsúdenému boli zo strany spoločnosti opakovane poskytnuté šance na preukázanie jeho polepšenia, tieto však nikdy nevyužil. Odsúdený si musel byť vedomý toho, že jeho konanie je protiprávne, no i napriek tejto skutočnosti v tomto konaní pokračoval. V neposlednom rade súd poukazuje aj na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z ktorého jednoznačne vyplýva, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania iba čiastočne, jeho resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá, na základe čoho odporučil ho podmiennečne prepustiť s dohľadom. Súd na základe týchto konkrétnych skutočností dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti a má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle uloženého trestu, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia - teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.